

1973 Máj 28

Magyar Nemzet

78

244

Egy hét

**BUDAPEST HANGVERSENYTERMEIBEN**

FU TS'ONG keddi zongoraestje a Zeneakadémia nagyszalonjában erősen ellentmondásos érzéseket váltotta ki hallgatóiból.

Műsorát Mozart *c-moll fantáziájával* (K. 475.) és *c-moll szonátájával* (K. 457.) indította, majd Beethoven *Asz-dúr* (op. 110.) *szonátájával* zárult a koncert első fele. Őszintén meg kell mondani: nem sok örömet szerzett ez a rész.

Fu Ts'ong nagyszerűen zongorázik, de Mozart és Beethoven világát nem tapintotta még ki, nem járta be a maga teljes egészében. Zongorázásának alaprétege egy piano-szint, amelyből sokkhatásszerű forte-csúcsok merednek ki, többnyire minden átmenet nélkül. Mindez valamilyen módon halott, dermedt hatást kelt, annál is inkább, mivel a halk és a hangos szint — legalábbis ez volt első benyomás — másfajta hangminőségből tevődik össze: az előbbi némileg fojtott, az utóbbi pedig csapott. Éppen ezért nem jön létre a kétféle anyag végső azonossága, egysége — a darabok szét hullanak, részeikre bomlanak. Azt viszont meg kell hagyni, hogy az egyes részleteket önmagukon belül kitűnően oldotta meg.

Nehezen rekonstruálható és érzékeltethető az a folyamat, melynek során Fu Ts'ong koncertjének második felében előadói eszköztára fokozatosan a helyére került és végül — szokatlansága ellenére is — kivételesen jó hatást tett. Itt van például a ritmus szabad kezelése, a frázisok elnyugtatása és hosszú kicsengetése, amely Mozart és Beethoven műveinél a fenti okokból eredően idegen maradt: ez a Chopin deklamáció szolgálatába állítva egyszeriben meggyőzővé vált. Igaz, hogy Chopin darabjait is bonyolult fogja fel Fu Ts'ong — az egyszerűség és közvetlenség általában véve kevésbé jellemző rá! — de itt pillanatról pillanatra fokozódó erővel lépett működésbe az a hatásmechanizmus, melynek világhírét köszönheti. Csapott játékmódja megszűnt és helyébe színgazdag és erőteljes hangzásvilág lépett, amelyben minden, a legapróbb részletekig bezárólag kidolgozottnak tetszett, egységes és érdekes hatást tett. A híres *Berceuse* (Bölcsődal) pedig egyenesen gyönyörű volt. Innen visszavetítve olyan érzése támadt a hallgatóknak, mintha Fu Ts'ong felengedett volna kezdeti merevségéből, dermedtségéből, mintha mind a darabokhoz, mind pedig a közönséghez való viszonya otthonosabbá lett volna. Persze az is lehetséges, hogy egyszerűen megszoktuk és megszerettük azt a zenei világot, amely vitathatatlanul csakis reá jellemző és amelyben Chopin sajátos költészete jól érzi magát. Nagy öröm fogadta a ritkán hallható *f-moll mazurkát* (op. 68., No. 4.), melynek élettől búcsúzó, könnyes szépségét gyönyörűen tárta fel.

A koncert csúcspontja vitathatatlanul a két ráadás volt: Mozart *á-moll Rádó*-ja (K. 511.) és Scarlatti *G-dúr szonátája*. Nem vitás, hogy ez az egyedülálló mozarti remekmű

szélesebb és mélyebb jelentésvilágot mondhat magáénak, mint ahogyan Fu Ts'ong jelenítette meg — de a tökéletes, művészi kidolgozottság, minden hang könnyedén lebegő és földöntúli szépségű megvalósítása ritka hangzásélményhez jutatta a közönséget. Ugyanezek a vonások jellemezték Scarlatti darabját is: a hangzás különös varázsa, valami középkori értelemben vett mesteri tökéletesség sugárzott belőle. De van egy bizonyos — rendkívül magas — színvonal, amelyen felül a technikai és hangzásélmény már elválaszthatatlan a zenei élménytől, a hallgató tudatában összekeveredik a kettő és a végeredmény: élvezet és csodálat.

OBERFRANK GÉZA az *Állami Hangversenyzenekar* élén hétfőn adott koncertet. Közreműködött Kovács Lóránt fuvolaművész, valamint Csajbók Terézia (ének).

Ibért *fuvolaversenye* izigvérig francia zene: kissé felszínesen csillogó, érzéki hangzásvilág, szép vonalrajz, apró, gondosan megmunkált formafelületek mozaikszerű láncolata jellemzi. Kovács Lóránt a darab minden erényét megélevenítt. Játéka virtuóz volt és gondosan kidolgozott, értelmes; hangja csodálatos. Kovács Lóránt tud olyan intenzív pianót játszani, amely a zenekar fölött szárnyalva üt át a hangzáson és ér el a közönségig. Ilyen intenzív és kristálytisza hangokból tevődött össze a melodikus lassútétel versenyszólama — a gyors-részek pedig teljes biztonsággal és tündöklő virtuozitással hangzottak.

Wagner úgynevezett *Wesendonk-dalainak* szólistája, Csajbók Terézia nagyszerűen képzett énekesnő. Hanganyaga igen gazdag, intonációja teljesen biztos, emellett a produkcióra alaposan felkészült. Minden előfeltétele megvan ahhoz, hogy kivételesen produkáljon. Ha ez nem mindig következik be, annak fő oka valamiféle fogottság, itt-ott merevség, amely gátolja abban, hogy érzéki módon jelenítse meg e gyönyörű Wagner-dalok érzékeny váltásait, szenvedélyhullámain, forró bensőségét. Talán jobban kellene bízni saját — kétségkívül meglevő — képességeiben. Produkciója így is jelentős sikert aratott.

Az est karmestere, Oberfrank Géza főként a nyitó- és a zárószámban produkált kitűnőt. Rossini ritkán hallható *Korinthos ostroma-nyitánya* sodróan lendületes előadásban részesült: a karmester talán a kellenél kissé bonyolultabb eszközökkel dolgozik, a végeredmény azonban őt igazolja. A zenekar a darab minden részletére nézve pontos utasításokat kap és így létrejön az egységes hangzás. Ez főként Liszt *Mazeppa* című szimfonikus költeményében jelentkezett, amely méltó koronája volt a koncertnek.

Pernye András